

เอกสารผลงาน
บทบาทของผู้ประสานพลังแผ่นดินกับการแก้ไขปัญหา
ยาเสพติดในสถานประกอบการ

โดย

นางสาวอารีย์ การธิโร
นักวิชาการแรงงาน 6ว
สำนักงานแรงงานจังหวัดนราธิวาส

ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นักวิชาการแรงงาน 7ว
สำนักงานแรงงานจังหวัดนราธิวาส

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
กระทรวงแรงงาน

ว12.05.6

๑662ป

๖๕4๘

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

11813

บทบาทของผู้ประสานพลังแผ่นดิน

คำนำ

“ยาเสพติด” เป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน โดยเริ่มตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ความรุนแรงของปัญหา ยาเสพติดมีมาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งปี พ.ศ. 2544 ปัญหา ยาเสพติดของประเทศไทยถึงขั้นวิกฤติ จนทำให้รัฐบาลต้องประกาศสงครามกับยาเสพติด และกำหนดยุทธศาสตร์ “พลังแผ่นดิน” ในการต่อสู้กับปัญหา ยาเสพติด โดยให้ทุกฝ่าย ทุกองค์กร จัดตั้งผู้ประสานพลังแผ่นดินและดำเนินการตามมาตรการต่างๆ ของยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินอย่างจริงจัง จนทำให้ปัญหา ยาเสพติดเบาบางลงอยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ในเวลาต่อมา แต่ถึงกระนั้น ปัญหา ยาเสพติดก็ยังคงมีการแพร่ระบาดและอาจหวนกลับมามีความรุนแรงอีก หากทุกฝ่าย ทุกองค์กร ไม่ร่วมมือ ร่วมใจ กันแก้ไขปัญหาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ผู้ขอรับการประเมิน ในฐานะผู้รับผิดชอบการดำเนินงานแก้ไขปัญหา ยาเสพติดตามยุทธศาสตร์ศาสตร์ของกระทรวงแรงงาน ได้ตระหนักถึงปัญหา ยาเสพติดที่ว่า มีพิษภัยและส่งผลกระทบต่อสังคมเพียงใด โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ในสถานประกอบการ ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยตรง และเห็นว่าแนวทางการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดที่ได้ผลและมีทางที่จะยั่งยืนได้มากที่สุด คือ แนวทางของ “พลังแผ่นดิน” โดยใช้บทบาทของผู้ประสานพลังแผ่นดินในการดำเนินการขับเคลื่อนแนวทางแก้ไขปัญหา จึงได้จัดทำเอกสารผลงาน “ผู้ประสานพลังแผ่นดิน กับการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานประกอบการ” ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand) สร้างพลังแผ่นดินให้ทุกคนมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด โดยได้รวบรวมมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด ปัญหา ยาเสพติดในสถานประกอบการและแนวทางแก้ไขปัญหามหาภัยของผู้ประสานพลังแผ่นดินและแนวทางการใช้พลังแผ่นดิน ตลอดจนเนื้อหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พร้อมทั้ง นำเสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหายาที่เกิดจากประสบการณ์ในการทำงาน การติดตามข้อมูลข่าวสาร และการร่วมปฏิบัติงานทางด้านยาเสพติดกับหน่วยงานอื่น ๆ จึงหวังว่า เนื้อหาจากเอกสารผลงาน “ผู้ประสานพลังแผ่นดิน กับการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานประกอบการ” เล่มนี้ จะมีประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ทั้งในสถานประกอบการ และภาคส่วนอื่นๆ ของสังคมได้มากพอสมควร

(นางสาวอารีย์ การธีโร)

ธันวาคม 2548

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทที่ 1 บทนำ

- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1
- สถานการณ์ด้านยาเสพติดจังหวัดนครราชสีมา 2
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา 4
- ขอบเขตของเนื้อหา 4
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 5

บทที่ 2 การดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาลในความรับผิดชอบ
ของกระทรวงแรงงาน

- ความเป็นมาของนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล 6
- การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาลในความรับผิดชอบ
ของกระทรวงแรงงาน 7
- การดำเนินงานระยะที่ 1 8
- การดำเนินงานระยะที่ 2 9
- การดำเนินงานระยะที่ 3 12
- การดำเนินงานระยะที่ 4 13

บทที่ 3 ปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ

- ความเป็นมาของปัญหา 15
- สาเหตุการใช้จ่ายยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน 15
- ผลกระทบของปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ 16
- สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการจังหวัดนครราชสีมา 18

บทที่ 4 ผู้ประสานพลังแผ่นดินกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด
ในสถานประกอบการ

- ✓ - ความเป็นมาของพลังแผ่นดิน 21
- ความหมายของพลังแผ่นดินและผู้ประสานพลังแผ่นดิน 21
- บทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดิน 21
- แนวทางการใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด 24
- ผู้ประสานพลังแผ่นดินกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ 26
- ✓ - การบริหารจัดการและขับเคลื่อนพลังแผ่นดิน 29

บทที่ 5 การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปี 2548

ของสำนักงานแรงงานจังหวัดนราธิวาส

- ✓- ความเป็นมา 33
- การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประจำปี 2548 ของสำนักงานแรงงานจังหวัดด้านการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแผนปกติ 34

บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

- บทสรุป 43
- แนวคิดและข้อเสนอแนะ 45

บรรณานุกรม 47

ภาคผนวก

- ผนวก 1: ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด 51
- ผนวก 2: ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในสถานประกอบการ 53
- ผนวก 3: มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานประกอบการ 61
- ผนวก 4: กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ชนิดและปริมาณยาเสพติด พ.ศ. 2546 68
- ผนวก 5: สารระชั้นตอนการดำเนินคดียาเสพติดไทย 70
- ผนวก 6: โครงการส่งเสริมเครือข่ายและพัฒนาผู้ประสานพลังแผ่นดินในกลุ่มผู้เฝ้าระวังงานในสถานประกอบการ 73
- ผนวก 7: ภาพกิจกรรม 81
- ผนวก 8: ภาพเตือนใจ 82